

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 58a/2014

privind controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014 cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate

CHIȘINĂU

18 noiembrie 2014

DECIZIE DE RESPINGERE A SESIZĂRII 58a/2014
(ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE ÎN STRĂINĂTATE)

Curtea Constituțională, statuând în componența:
DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU,
DI Victor POPA, *judcători*,
cu participarea dlui Eugeniu Osipov, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 17 noiembrie 2014,
înregistrată la aceeași dată,
Examinând preliminar sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 18 noiembrie 2014 în ședință închisă,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La 17 noiembrie 2014, deputații în Parlament dnii Igor Dodon și Ion Ceban au adresat Curții Constituționale o sesizare privind controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014 cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate.

A. Motivele sesizării

2. Motivele sesizării, astfel cum au fost expuse de autorii acesteia, pot fi rezumate după cum urmează.

3. În temeiul art. 29¹ alin. (2) și (3) din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 872 din 20 octombrie 2014, prin care a aprobat lista secțiilor de votare propuse a fi organizate în străinătate.

4. Autorul sesizării consideră că numărul insuficient de secții deschise în anumite state aduce atingere dreptului cetățeanului la vot, garantat de art. 38 din Constituție.

B. Legislația pertinentă

5. Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

DECIZIE DE RESPINGERE A SESIZĂRII 58a/2014
(ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE ÎN STRĂINĂTATE)

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 2
Suveranitatea și puterea de stat

„(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

[...]”

Articolul 4
Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

[...]”

Articolul 7
Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 38
Dreptul de vot și dreptul de a fi ales

„(1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(2) Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcând cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege.

(3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.”

6. Prevederile relevante ale Codului electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997 (M.O., 1997, nr. 81, art. 667) sunt următoarele:

Articolul 2
Principiile participării la alegeri

„(1) Cetățeanul Republicii Moldova participă la alegeri prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(2) Participarea la alegeri este liberă (benevolă). Nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului cu scopul de a-l sili să participe sau să nu participe la alegeri, precum și asupra exprimării de către acesta a liberei sale voințe.

DECIZIE DE RESPINGERE A SESIZĂRII 58a/2014
(ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE ÎN STRĂINĂTATE)

(3) Cetățenii Republicii Moldova care domiciliază în afara țării beneficiază de drepturi electorale depline în condițiile prezentului cod. Misiunile diplomatice și oficiile consulare sînt obligate să creeze condiții pentru ca cetățenii să-și exercite liber drepturile lor electorale.”

Articolul 11
Dreptul de a alege

„Dreptul de a alege îl au cetățenii Republicii Moldova care au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani, cu excepția celor privați de acest drept în modul stabilit de lege.”

Articolul 29¹
Particularitățile constituirii și funcționării secțiilor
de votare din străinătate și a birourilor electorale ale
secțiilor de votare din străinătate

„[...]”

(2) În cazul alegerilor parlamentare și al referendumului republican, pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova se organizează una sau mai multe secții de votare pentru alegătorii care se află în străinătate la data alegerilor.

(3) În afară de secțiile de votare prevăzute la alin. (2), vor fi organizate, cu acordul autorităților competente ale țării respective, secții de votare și în alte localități. Organizarea acestor secții de votare se stabilește de Comisia Electorală Centrală, la propunerea Guvernului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și cu alte autorități ale administrației publice centrale, în baza înregistrării prealabile a cetățenilor aflați în străinătate. Regulamentul privind înregistrarea prealabilă se aprobă de Comisia Electorală Centrală.

[...]”

7. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014 cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate (M.O., 2014, nr. 319-324, art.934) sunt următoarele:

Anexă
la Hotărârea Guvernului nr. 872
din 20 octombrie 2014

LISTA
secțiilor de votare propuse pentru a fi organizate în străinătate

Nr. d/o	Denumirea țării	Denumirea localității
1.	REPUBLICA ITALIANĂ	Roma (2 secții de votare) Ancona Pesaro-Urbino

DECIZIE DE RESPINGERE A SESIZĂRII 58a/2014
(ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE ÎN STRĂINĂȚATE)

		Terni Perugia Milano (2 secții de votare) Padova (2 secții de votare) Torino (2 secții de votare) Bologna Mestre Verona Parma Trento Brescia Treviso Bergamo Firenze Vicenza Ferrara Modena Udine
2.	REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD	Londra (2 secții de votare) Manchester
3.	IRLANDA	Dublin
4.	STATUL ISRAEL	Tel Aviv (sediul misiunii) Haifa
5.	REPUBLICA BELARUS	Minsk (sediul misiunii)
6.	ROMÂNIA	București (2 secții de votare) Iași (2 secții de votare) Galați Timișoara Brașov Cluj Constanța Bacău Suceava
7.	STATELE UNITE ALE AMERICII	New York (sediul misiunii) Washington (sediul misiunii) Sacramento Chicago Orlando Seattle
8.	CANADA	Ottawa (sediul misiunii) Montreal Toronto
9.	REPUBLICA PORTUGHEZĂ	Lisabona (sediul misiunii) Portimao Faro Setubal Porto
10.	FEDERAȚIA RUSĂ	Moscova (2 secții de votare) Sankt-Petersburg Soci

DECIZIE DE RESPINGERE A SESIZĂRII 58a/2014
(ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE ÎN STRĂINĂȚATE)

		Novosibirsk
11.	REPUBLICA AUSTRIA	Viena (<i>sediul misiunii</i>)
12.	REPUBLICA BULGARIA	Sofia (<i>sediul misiunii</i>)
13.	CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ	Geneva (<i>sediul misiunii</i>)
14.	REGATUL SPANIEI	Madrid (<i>sediul misiunii</i>) Barcelona Santander Malaga
15.	REPUBLICA ELENĂ	Atena (<i>2 secții de votare</i>)
16.	REPUBLICA FRANCEZĂ	Paris (<i>sediul misiunii</i>) Strasbourg (<i>sediul misiunii</i>) Villeneuve-Saint-Georges Montreuil
17.	PRINCIPATUL MONACO	Monaco
18.	REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA	Berlin (<i>sediul misiunii</i>) Frankfurt (<i>sediul misiunii</i>)
19.	REPUBLICA POPULARĂ CHINEZĂ	Beijing (<i>sediul misiunii</i>)
20.	REPUBLICA CEHĂ	Praga (<i>sediul misiunii</i>) Brno
21.	AZERBAIDJAN	Baku (<i>sediul misiunii</i>)
22.	REPUBLICA LETONIA	Riga (<i>sediul misiunii</i>)
23.	REGATUL BELGIEI	Bruxelles (<i>sediul misiunii</i>)
24.	REPUBLICA POLONĂ	Varșovia (<i>sediul misiunii</i>)
25.	REGATUL SUEDEI	Stockholm (<i>sediul misiunii</i>)
26.	REPUBLICA ESTONIA	Tallinn (<i>sediul misiunii</i>)
27.	REPUBLICA LITUANIA	Vilnius (<i>sediul misiunii</i>)
28.	UNGARIA	Budapesta (<i>sediul misiunii</i>)
29.	REPUBLICA TURCIA	Ankara (<i>sediul misiunii</i>) Istanbul (<i>sediul misiunii</i>)
30.	UCRAINA	Kiev (<i>sediul misiunii</i>) Odesa (<i>sediul misiunii</i>)
31.	STATUL QATAR	Doha (<i>sediul misiunii</i>)
32.	REGATUL ȚĂRILOR DE JOS	Haga (<i>sediul misiunii</i>)

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor sesizării

8. Potrivit autorilor sesizării, Hotărârea Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014 cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate privează în mod arbitrar un număr impunător de cetățeni ai Republicii Moldova, aflați peste hotarele țării, de dreptul la vot.

9. În opinia autorilor, deschiderea a 25 de secții de votare în Republica Italiană este exagerată în contextul în care în Federația Rusă urmează a fi deschise doar 5 secții de votare.

10. Reieșind din prevederile art. 29 din Codul electoral, în cadrul unei secții de votare pot vota cel mult 3000 de cetățeni. Astfel, un simplu calcul arată că, spre exemplu, în Republica Italiană dreptul la vot este garantat pentru circa 75 mii de cetățeni, în Federația Rusă pentru doar 15 mii, iar în România pentru 33 mii, fapt care duce la privarea de dreptul la vot a cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotarele țării.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând sesizarea sub aspectul admisibilității, Curtea reține următoarele.

12. Curtea Constituțională exercită jurisdicția constituțională la sesizarea subiecților specificați în articolul 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 38 din Codul jurisdicției constituționale.

13. Potrivit prevederilor legale, deputații în Parlament sunt subiecți cu drept de sesizare a Curții Constituționale.

14. La fel, articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, articolul 4 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alin.(1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale abilitază instanța de jurisdicție constituțională cu atribuția de control al constituționalității hotărârilor Guvernului.

15. Curtea reține că prerogativa cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia.

16. Curtea menționează că, în speță, sesizarea vizează controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014 cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate.

17. Curtea reține că autorii sesizării au pretins încălcarea articolului 38 din Constituția Republicii Moldova.

18. În context, Curtea constată că, în condițiile separației și colaborării puterilor în stat (art. 6 din Constituție), Guvernul, potrivit art. 102 alin. (2) din Constituție, adoptă hotărâri **pentru organizarea executării legilor.**

19. Potrivit articolului 11 al Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, Guvernul, pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și a celor ce decurg din Legea cu privire la Guvern, pentru organizarea executării legilor, adoptă hotărâri și ordonanțe. Actul normativ întocmit pe baza unui act de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin acel act și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

20. De asemenea, Curtea a statuat în jurisprudența sa (Hotărârea nr.14 din 18 martie 1999 cu privire la interpretarea unor dispoziții ale art.94 alin.(2) și art.102 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova):

„[...] Guvernul, potrivit dispozițiilor constituționale, adoptă hotărâri și dispoziții. Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor. Deci actele Guvernului, normele cuprinse în ele nu pot avea un caracter primar, ele sunt acte complementare, ce dezvoltă și concretizează dispozițiile legii. Latura tehnică a adoptării hotărârilor executivului este reglementată de norme legislative. [...] hotărârile Guvernului, ca acte ce emană de la o autoritate publică, prin natura lor sunt acte administrative de autoritate. Ele sunt emise (adoptate) în baza și în vederea executării legii pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice”.

21. Curtea reține că, potrivit art. 61 alin. (2) din Constituție, **modul de organizare și de desfășurare a alegerilor este stabilit prin lege organică.** Astfel, întru garantarea exprimării voinței libere a cetățenilor prin apărarea principiilor democratice în materia dreptului electoral, Parlamentul a adoptat Codul electoral, care reglementează modul de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare, locale, precum și modul de organizare și desfășurare a referendumurilor.

22. Articolul 29¹ alin. (2) din Codul electoral stabilește că în cazul alegerilor parlamentare și al referendumului republican, pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova se organizează una sau mai multe secții de votare pentru alegătorii care se află în străinătate la data alegerilor. Potrivit alineatului (3) al articolului citat, secții de votare pot fi organizate și în afara misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, cu acordul autorităților competente ale țării respective. **Organizarea acestor secții de votare se stabilește de Comisia Electorală Centrală, la propunerea Guvernului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și cu alte autorități ale administrației publice centrale, în baza înregistrării prealabile a cetățenilor aflați în străinătate.**

23. Astfel, din cele menționate *supra*, Curtea observă că temeiul legal al aprobării Hotărârii Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014 a fost art. 29¹ alin. (2) și (3) din Codul electoral.

24. Totodată, examinând în substanță aspectul abordat în sesizare, prin prisma art. 38 din Constituție, care garantează dreptul la vot, Curtea constată că autorii sesizării nu contestă numărul secțiilor de votare care urmează a fi

DECIZIE DE RESPINGERE A SESIZĂRII 58a/2014
(ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE ÎN STRĂINĂTATE)

deschise și care sunt stabilite în Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014, ci invocă necesitatea de a deschide suplimentar și alte secții de votare. Astfel, Curtea atestă lipsa legăturii de cauzalitate între argumentele invocate în sesizare, care sunt axate pe omisiune în reglementare, și cerințele finale.

25. Curtea reține că stabilirea numărului secțiilor de votare în străinătate este o problemă de oportunitate, care **ține de atribuția autorităților competente în organizarea alegerilor**, acestea fiind mai bine plasate pentru aprecierea posibilităților și necesităților practice de organizare a votului în străinătate.

26. Astfel, în temeiul celor expuse *supra*, Curtea constată că sesizarea nu conține argumente pertinente ce ar indica încălcarea prevederilor constituționale. Prin urmare, sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în conformitate cu prevederile articolelor 26 alin. (1), 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin.(3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 872 din 20 octombrie 2014 cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în „*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*”.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău, 18 noiembrie 2014
DCC nr.11
Dosarul nr. 58a/2014*